

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS
„AUKŠTAITIJOS VANDENYS“**

VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

2019 m. gegužės 7 d. Nr. SAA-1
Panevėžys

Su ataskaita galima susipažinti Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje
www.panevezys.lt

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Panevėžio miesto savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinius ir veiklos auditus Panevėžio miesto savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse.

Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Uždarosios akcinės bendrovės „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veiklos auditą suplanuota atlikti Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos plane.

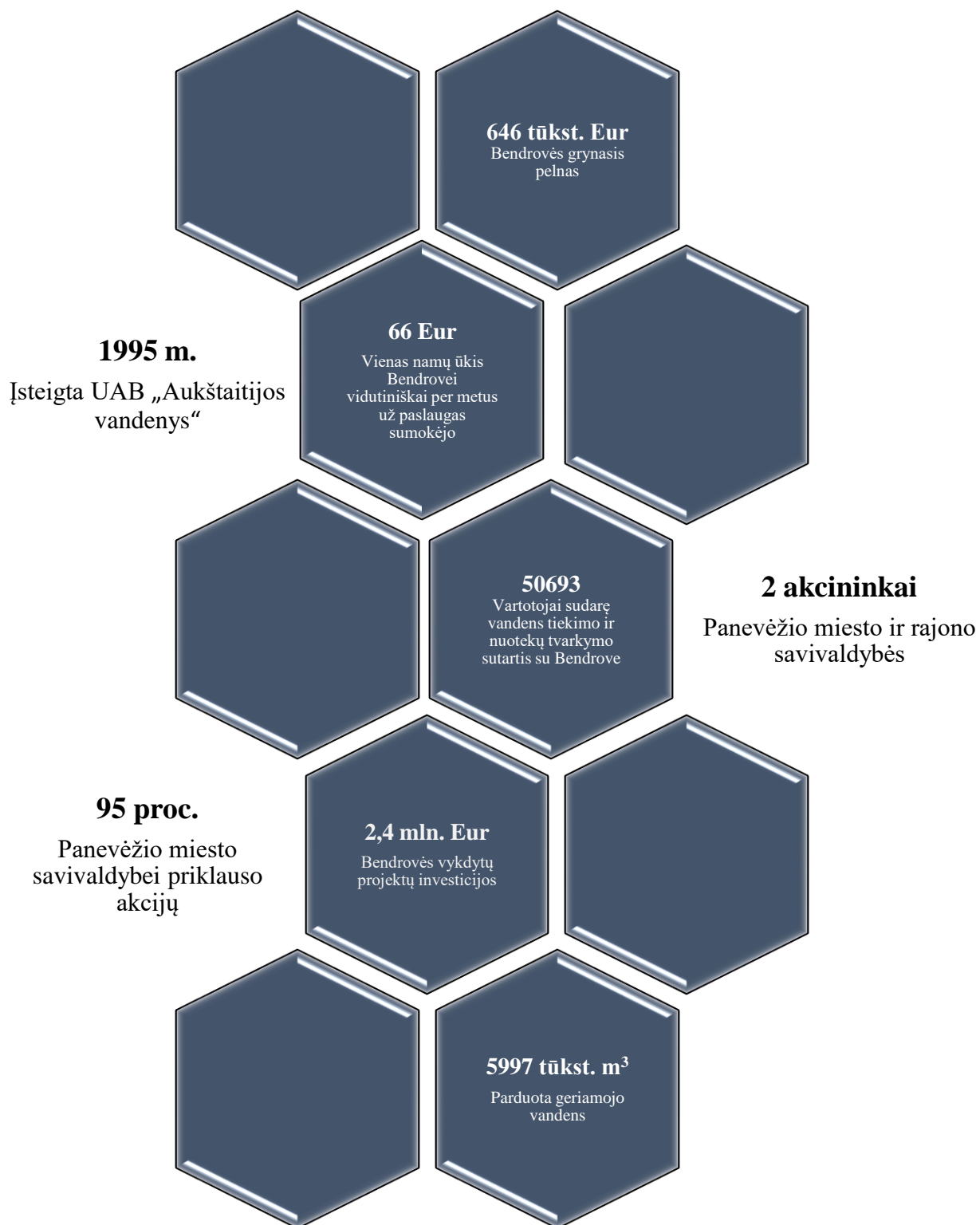
Auditą atliko: Lina Kraujelienė (grupės vadovė), Irma Masiliūnienė, Simona Karalevičienė.

Audito ataskaita pateikta uždarajai akcinei bendrovei „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“, Panevėžio miesto savivaldybės merui, Panevėžio miesto savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

2018 METŲ VEIKLOS PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA.....	8
AUDITO REZULTATAI.....	9
1. Bendrovės veikla rezultatyvi – įgyvendinami strateginiai bei metiniai veiklos tikslai	9
1.1. Pagrindinė veikla – geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas	9
1.2. Veikla planuojama ilguoju ir trumpuoju laikotarpiu, planai įgyvendinami.....	10
1.3. Teikiamų paslaugų kainos patvirtintos laikantis teisės aktais nustatytos tvarkos ir yra mažesnės už panašių įmonių teikiamų paslaugų kainas	13
2. Bendrovė yra finansiškai stabili, tačiau veiklos efektyvumas mažėja.....	17
2.1. Bendrovės pelnas kasmet mažėja.....	17
2.2. Efektyvumo rodikliai kasmet mažėja, tačiau Bendrovė mokumo problemų neturi.....	18
3. Tinkami valdymo procesai	22
3.1. Užtikrinta valdymo ir priežiūros organų veikla	22
3.2. Tinkamas personalo valdymas	22
3.3. Tobulintinos inventorizacijos, viešųjų pirkimų procedūros	25
REKOMENDACIJOS ĮGYVENDINIMO PLANAS	27
PRIEDAI	28
1 priedas Audito apimtis ir metodai	28
2 priedas Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupės.....	31
3 priedas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų palyginimas.....	32

2018 METŲ VEIKLOS PAGRINDINIAI FAKTAI

Audito svarba

Uždarnosios akcinės bendrovės „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ (toliau – ir Bendrovė) akcininkai yra Panevėžio miesto ir Panevėžio rajono savivaldybės. Panevėžio miesto savivaldybė nuosavybės teise valdo kontrolinį uždarnosios akcinės bendrovės „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ akcijų paketą – 94,97 proc. Bendrovės, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso savivaldybei, priskiriamos savivaldybės valdomoms įmonėms. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių bendrovių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises reglamentuoja Lietuvos Respublikos ir savivaldybės institucijų teisės aktai.

Uždarnosios akcinės bendrovės „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ pagrindinė veikla:

- geriamojo vandens surinkimas, valymas ir tiekimas vartotojams,
- nuotekų tvarkymas ir išvalyto vandens išleidimas į atvirus telkinius bei šiam tikslui skirtų statinių eksploatacija ir remontas.

Bendrovė turi teisę užsiimti ir kita Lietuvos Respublikos įstatymų nedraudžiama ūkine komercine veikla teisės aktų nustatyta tvarka. Licencijuojama veikla vykdoma tik gavus visus reikalingus leidimus ir licencijas.

Kontrolinis akcijų paketas sudaro galimybę Panevėžio miesto savivaldybei (toliau – Savivaldybė) valdyti, kontroliuoti, tikrinti ir viešinti Bendrovės veiklą.

Bendrovei, kaip Savivaldybės valdomai įmonei, tenkinančiai viešąjį interesą, nėra vienintelis tikslas siekti kuo didesnio pelno ir jį gauti, tačiau gaunamas pelnas yra reikalingas siekiant kitų tikslų: norint atnaujinti nusidėvėjusį turtą ar planuojant įmonės plėtrą, gerinant teikiamų paslaugų kokybę.

Uždarąją akcinę bendrovę „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ numatyta audituoti Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. veiklos plane¹, atlikus strateginį tyrimą – audito sudėtingumo, žmogiškųjų išteklių, kitų pastebėjimų vertinimą.

Audito tikslas

Audito subjektas – uždaroji akcinė bendrovė „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“, buveinės adresas: Velžio kelias 13, LT-36111 Panevėžys.

Audito tikslas – įvertinti uždarnosios akcinės bendrovės „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veiklą efektyvumo, ekonomiškumo ir rezultatyvumo aspektais.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar pasirinkti geriausiai tinkantys ir mažiausiai kainuojantys išteklių nustatytiems tikslams įgyvendinti, ar įsigyti tinkamos rūšies ir kokybės išteklių geriausiomis sąlygomis;
- ar pasiektas geriausias santykis tarp sukurtų produktų (paslaugų), rezultatų ir tam panaudotų išteklių, ar:
 - bendrovės veikla efektyvi ir pelninga;
 - bendrovė moki ir gali atsiskaityti už savo trumpalaikius įsipareigojimus;
 - bendrovės finansinė būklė stabili ir užtikrinamas veiklos tęstinumas;
- ar bendrovės veikla atitinka galiojančius teisės aktus, ar pasiekti užsibrėžti tikslai ir numatyti rezultatai.

Audituojami 2018 m. duomenys. Pokyčių ir palyginimų analizei naudoti 2019 m. ir ankstesnių 2015–2017 m. duomenys.

Informacija rinkta tikrinant Bendrovės pateiktus dokumentus, nagrinėjant teisės aktus, susijusius su audituojamo subjekto veikla. Audito metu įrodymai rinkti vadovaujantis nuostata, kad subjektas pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka jų

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2018-11-13 įsakymas Nr. V-9.

originalus. Jei Bendrovė prašomų pateikti duomenų ar dokumentų nepateikė, buvo laikoma, kad jų nėra.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (27 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Audito metu nustatėme, kad uždarnosios akcinės bendrovės „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veikla vykdoma efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai.

1. Bendrovės veikla rezultatyvi – įgyvendinami strateginiai ir metiniai veiklos tikslai.

Bendrovė vykdo jai paskirtą geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkytojo funkciją, abonentų skaičius didėja (1.1 poskyris).

Bendrovės 2018–2022 m. strateginiu veiklos planu siekiama didinti veiklos efektyvumą – nustatyti strateginiai tikslai, uždaviniai bei priemonės jiems įgyvendinti. Strateginiai tikslai apima ir finansinius tikslus. Nustatyti konkretūs priemonių įgyvendinimo vertinimo rodikliai, reikalingos lėšos, finansavimo šaltiniai bei įgyvendinimo terminai (1.2 poskyris).

Bendrovės veikla rezultatyvi – 2018 m. siekta visų 2018–2022 m. strateginiame veiklos plane nustatytų tikslų įgyvendinimo. Įvykdytos priemonės, kurių įgyvendinimo terminas 2018 m. (1.2 poskyris).

Bendrovė įgyvendino visus 2018 metams nustatytus veiklos rodiklius (1.2 poskyris).

Bendrovės vykdoma veikla 2018 m. buvo rezultatyvesnė nei 2017 m. – dauguma Bendrovės veiklos rodiklių yra geresni. 2018 m. 22,5 proc. sumažėjo Bendrovės grynasis pelnas (1.2 poskyris).

Teikiamų paslaugų kainos patvirtintos laikantis teisės aktų nustatytos tvarkos. Paslaugų kainas lyginant su tos pačios geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupės teikiamų paslaugų kainomis kitose savivaldybėse, daugeliu atvejų yra mažesnės (1.3 poskyris).

2. Bendrovė yra finansiškai stabili, tačiau veiklos efektyvumas mažėja.

2018 m. lyginant su 2017 m. pajamos padidėjo 3,5 proc., sąnaudos – 8,0 proc. Daugiausia didėjo darbo užmokesčio, atostoginių kaupimų ir pensijų kaupimo išmokų, ilgalaikio turto ir atsargų vertės sumažėjimo, sąskaitų pateikimo sąnaudos. 2018 m. priskaičiuotos 380,0 tūkst. Eur atidėjinių (nuostolių teisminėse bylose) sąnaudos (2.1 poskyris).

2015–2018 m. Bendrovės veikla buvo pelninga, tačiau visi pelningumo rodikliai mažėjo. Veiklos pelningumas vertinamas gerai. Turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodiklių vertės yra nepatenkinamos – jų dydžius sąlygoja didelės Bendrovės nuosavo kapitalo bei turto vertės lyginant su grynuoju pelnu. Investicijų grąža dividendais ir finansinė nauda Savivaldybei iš Bendrovės veiklos nėra didelė (2.2 poskyris).

Bendrovės ilgalaikis turtas yra įsigytas naudojant ilgalaikio finansavimo šaltinius. Mokumo problemų Bendrovė neturi – mokumo ir likvidumo rodiklių analizė rodo efektyvų piniginių lėšų panaudojimą, finansų ir pinigų srautų valdymą (2.2 poskyris).

3. Tinkami valdymo procesai.

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas vykde jiems Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas (3.1 poskyris).

Personalo dokumentai sutvarkyti tinkamai. Bendrovės darbuotojų pareigybės atitinka valdybos patvirtintas pareigybes (3.2 poskyris).

Bendrovės darbo užmokesčio sąnaudos su darbdavio įmokomis socialiniam draudimui 2018 m. sudarė 43,1 proc. visų sąnaudų (3.2 poskyris).

Bendrovėje 2018 m. vyravo 8,0 proc. didesnis darbo užmokestis nei vidutinis statistinis šalies darbo užmokestis (3.2 poskyris).

Ilgalaikis turtas naudojamas Bendrovės veikloje, apskaitomas tinkamai (3.3 poskyris).

Bendrovės ilgalaikis turtas ir atsargos inventorizuojami, tačiau ilgalaikio turto inventorizacija turi trūkumų ir neužtikrinama viso trumpalaikio turto ir įsipareigojimų inventorizacija:

- nėra inventorizuojamas visas trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai,
- dalies gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacija atliekama formaliai, nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių nuostatomis (3.3 poskyris).

Lėšos prekėms, paslaugoms ir darbams pirkti panaudotos ekonomiškai, įsigyta tai, kas reikalinga – viešieji pirkimai vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka. Audito metu pateikus pastabas, Bendrovė atnaujino Viešųjų pirkimų komisijos reglamentą, pradėjo skelbti tiekėjų pasiūlymus (3.3 poskyris).

Rekomendacija

Siekiant užtikrinti apskaitos duomenų teisingumą, rekomenduojame Bendrovei inventorizuoti visą turtą ir įsipareigojimus (3-asis pagrindinis audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (26 psl.).

IŽANGA

Bendrovės pagrindinė veiklos kryptis – geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūra ir vartotojų aptarnavimas.

Bendrovė yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, kuris savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu² (toliau – ir ABĮ) ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, galiojančiais teisės aktais bei Bendrovės įstatais³.

Bendrovės finansiniai metai – kalendoriniai metai.

Bendrovės įstatinis kapitalas yra 23178709,36 Eur, kuris padalytas į 79926584 paprastąsias vardines akcijas, vienos akcijos nominali vertė yra 0,29 Eur.

Bendrovės veikla 2015–2018 m. laikotarpiu buvo pelninga. Minėtu laikotarpiu Bendrovės visos veiklos pelningumas 5,73–19,55 proc. Bendrovė 2015 m. uždirbo 1411,7 tūkst. Eur, 2016 m. – 892,9 tūkst. Eur, 2016 m. – 833,8 tūkst. Eur, 2018 m. – 646,4 tūkst. Eur grynojo pelno.

Bendrovės organai yra šie: visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, kolegialus valdymo organas – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas. Bendrovės organai privalo veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai, vadovautis įstatymais bei kitais teisės aktais, Bendrovės įstatais.

Stebėtojų tarybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metams iš 5 narių. Esama stebėtojų tarybos sudėtis⁴ (iki 2019-04-24⁵) – Panevėžio miesto savivaldybės tarybos nariai Virginijus Viržintas, Algis Čeponis ir Juozas Bečelis, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros skyriaus vyr. specialistė Rita Servienė, pirmininkas⁶ – Panevėžio miesto savivaldybės tarybos narys Rimantas Ridikas.

Stebėtojų taryba renka kolegialų valdymo organą – valdybą iš 5 narių 4 metų laikotarpiui. Esama valdybos sudėtis⁷ – Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Tomas Jukna, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus vedėjo pavaduotoja Regina Liubšienė, vyr. specialistė Asta Puodžiūnienė, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Miesto infrastruktūros skyriaus vyr. specialistas Arvydas Šatas, pirmininkas⁸ – UAB „Aukštaitijos vandenys“ generalinis direktorius Saulius Venckus.

Valdybos kompetencija, jos narių rinkimo ir atšaukimo tvarka, kiti su valdybos veikla susiję klausimai reglamentuojami ABĮ, Bendrovės įstatuose, Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse taisyklėse⁹, Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintose Savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse taisyklėse¹⁰.

Bendrovės generaliniu direktoriumi nuo 2013-04-25 dirba Saulius Venckus, vyr. finansininke (buhalterė) nuo 2000-01-04 dirba Lina Ulienė.

Audito metu įvertinę surinktus įrodymus teikėme pastabas dėl nustatytų neatitikimų – darbo sutartyse, valdybos veikloje, viešųjų pirkimų srityje, kurie buvo ištaisyti audito metu. Taip pat pateikėme rekomendaciją, kurią tinkamai įgyvendinus būtų ištaisyti veiklos organizavimo trūkumai inventorizacijos srityje.

² Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, 2000-07-13 Nr. VIII-1835 (su vėlesniais pakeitimais).

³ Bendrovės įstatai, Juridinių asmenų registre registruoti 2015-04-21, kodas 147104754.

⁴ Visuotinio akcininkų susirinkimo 2017-04-19 posėdžio protokolas Nr. 1.

⁵ 2019-04-24 baigėsi Panevėžio m. savivaldybės tarybos 2015–2019 kadencija, tarybos nariai neteko įgaliojimų.

⁶ Stebėtojų tarybos 2017-04-26 posėdžio protokolas Nr. 1.

⁷ Ten pat.

⁸ Valdybos 2017-05-03 posėdžio protokolas Nr. 1.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas Nr. 567 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2012-09-24 Nr. A-741, 2014-10-24 Nr. A-920.

AUDITO REZULTATAI**1. Bendrovės veikla rezultatyvi – įgyvendinami strateginiai bei metiniai veiklos tikslai****1.1. Pagrindinė veikla – geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas**

Bendrovė veiklą vykdo nuo 1995 m.¹¹. 1960–1995 m. geriamojo vandens tiekimą įmonė vykdė įvairiu juridiniu statusu ir pavaldumu. Bendrovės pagrindinė veikla – geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūra ir vartotojų aptarnavimas. Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas yra Lietuvos Respublikos institucijų reguliuojama¹² veikla. Bendrovė paskirta¹³ viešąja geriamojo vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytoja Panevėžio miesto savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje. Jai pavesta vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą Panevėžio miesto savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje.

Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą sudaro:

- 5 vandenvietės viešajam geriamojo vandens tiekimui ir 1 nuotekų vandenvietė;
- 34 gręžiniai;
- 3 vandenbokščiai;
- 5 vandens gerinimo stotys;
- 1 II-ojo pakėlimo siurblinė;
- 19 III-iojo pakėlimo siurblių;
- 837,2 km vandentiekio tinklų;
- 1493 priešgaisriniai hidrantai;
- 35 vandenpylės;
- 1 paviršinio vandens siurblinė;
- 11,5 km paviršinio vandentiekio tinklų;
- 3 nuotekų valymo įrenginiai;
- 104 nuotekų perpumpavimo stotys;
- 861,7 km nuotekų tinklų.

Apie 95 proc. infrastruktūros nuosavybės teise priklauso Bendrovei. Kita dalis priklauso Panevėžio miesto savivaldybei, privatiems asmenims ar yra bešeimininkis turtas.

Bendrovė veiklos teritorijoje 2018-12-31 teikė geriamojo vandens tiekimo ir / ar nuotekų tvarkymo paslaugas 49377 fiziniams asmenims ir 1316 juridiniam asmeniui. Iš viso 50693 abonentams. Su jais sudarytos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos teikimo. Daugiausia vandens (63 proc.) suvartoja juridiniai asmenys.

Abonentų skaičiaus, šalto vandens suvartojimo ir įskolinimo už Bendrovės suteiktas paslaugas vartotojams 2017–2018 m. duomenys pateikti 1 paveiksle.

¹¹ Panevėžio valstybinė vandens tiekimo įmonė reorganizuota į UAB „Aukštaitijos vandenys“.

¹² Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 1–7 p.

¹³ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo, 2014-06-12 Nr. XII-939, 3 str. savivaldybės buvo įpareigotos iki 2015 m. gruodžio 31 d. paskirti viešuosius geriamojo vandens tiekėjus, nuotekų tvarkytojus. Savivaldybės taryba 2015-11-26 sprendimu Nr. 1-313 įstatymo nuostatą įvykdė.

Abonentų skaičius, gyventojų / juridinių asmenų	<ul style="list-style-type: none"> • 2018 m. pab. – 49 377 / 1 316 • 2017 m. pab. – 49 114 / 1 291
Šalto vandens suvartojimas, tūkst. m ³ per metus	<ul style="list-style-type: none"> • 2018 m. – 5 997 • 2017 m. – 5 646
Šalto vandens suvartojimas pagal vartotojus, tūkst. m ³ gyventojams / juridiniams asmenims	<ul style="list-style-type: none"> • 2018 m. – 2205,6 / 3791,1 • 2017 m. – 2089,8 / 3556,7
Bendra skola už suteiktas paslaugas, tūkst. Eur	<ul style="list-style-type: none"> • 2018-12-31 – 1049,3; 2019-01-31 – 891,7 • 2017-12-31 – 997,1; 2018-01-31 – 987,0

1 pav. Abonentų skaičius, šalto vandens suvartojimas ir įsiskolinimas už Bendrovės suteiktas paslaugas vartotojams 2017–2018 m.

Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Bendrovė vykdo jai paskirtą geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkytojo funkciją, abonentų skaičius didėja.

1.2. Veikla planuojama ilguoju ir trumpuoju laikotarpiu, planai įgyvendinami

Strateginis planas

Strateginis planavimas – procesas, kurio metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai vykdyti organizacijos misiją, pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius ir materialinius bei personalo išteklius¹⁴. Savivaldybės valdomos įmonės turi turėti aiškius strateginius planus, kurie būtų komunikacijos tarp savivaldybės ir įmonių valdymo ir priežiūros organų bei vadovų priemonė. Strategijose įmonės turi nurodyti kryptis, kuriomis plėtos savo veiklą, ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus bei konkrečius rodiklius, kuriais bus matuojami siekiami tikslai. Plane, be tikslų ir rodiklių, turi būti nurodyta strateginių projektų įtaka įmonės vertei, jų finansavimo šaltiniai, įmonės aplinkos analizė, turimi išteklių ir kt. Jos turėtų būti rengiamos bent trejų metų laikotarpiui.

Bendrovės veiklos rezultatyvumą galima įvertinti tikrinant strateginiame veiklos plane užsibrėžtiems tikslams pasiekti numatytų priemonių įgyvendinimą.

Laikėmės nuostatos, kad Bendrovės strategija siekiama didinti veiklos efektyvumą, jeigu strategijoje nustatyti:

- finansiniai tikslai,
- konkretūs priemonių įgyvendinimo vertinimo rodikliai.

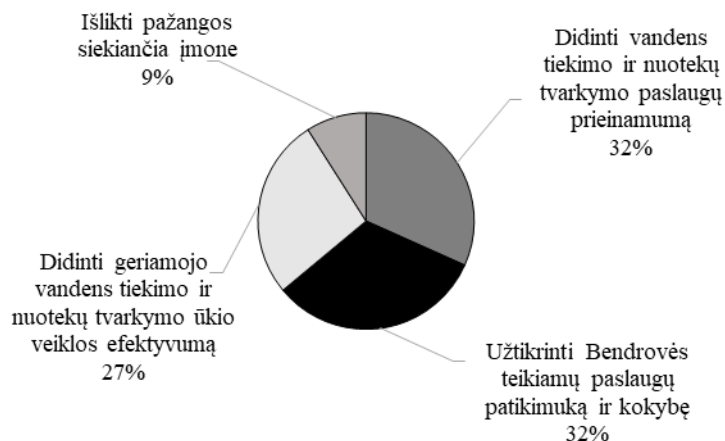
Bendrovės 2018–2022 m. strateginiame veiklos plane¹⁵ (toliau – Strateginis veiklos planas) įvertinta ir aprašyta – verslo aplinka (išorinių ir vidinių veiksnių analizė), Bendrovės SSGG (stiprybės, silpnybės, galimybės, grėsmės) analizė, Bendrovės misija, vizija ir vertybės. Strateginiame veiklos plane nustatyti strateginiai tikslai, uždaviniai bei priemonės jiems pasiekti. Nurodyti priemonių įgyvendinimo vertinimo rodikliai, reikalingas lėšos, finansavimo šaltiniai bei įgyvendinimo terminai. Pateikiamos 2018–2022 m. pelno (nuostolio) ataskaitų, balanso prognozės bei 2018–2022 m. prognozuojami finansiniai rodikliai. Finansiniai tikslai nustatyti kiekvienais

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁵ Stebėtojų tarybos 2018-12-04 posėdžio protokolas Nr. 5.

metams atskirai¹⁶ – 2018 m. nustatyta, kad pajamų ir sąnaudų santykis turi būti daugiau už 1, o papildomų finansavimo šaltinių pritraukimas ir investicinių projektų rengimas daugiau arba lygus 2400 tūkst. Eur.

Bendrovės veiklos strateginiai tikslai ir jiems pasiekti numatyto lėšų poreikio pasiskirstymas pateiktas 2 paveiksle.

2 pav. Strateginiai tikslai ir jiems pasiekti numatyto lėšų poreikio pasiskirstymas, proc.
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2018–2022 m. investicijų ir plėtros projektai finansuojami iš Europos Sąjungos fondų lėšų ir paskolų investicijų projektams įgyvendinti. Ilgalaikio turto įsigijimo ir atnaujinimo priemonės bei paskolų grąžinimą planuojama finansuoti iš Bendrovės nuosavų lėšų.

2018 m. Bendrovė siekė visų strateginių tikslų įgyvendinimo. Bendrovė įvykdė Strateginiame veiklos plane numatytas priemones, kurių įgyvendinimo terminas 2018 m. – siekdama turto efektyvaus panaudojimo, mažindama kaštus, Bendrovė pardavė jos veiklai nereikalingus du pastatus, gavo Strateginiame veiklos plane numatytą pelną.

Bendrovė parengė išsamią Veiklos strategijos įgyvendinimo 2018 m. ataskaitą, kuriai pritarė stebėtojų taryba¹⁷. Atkreiptinas dėmesys, kad ataskaitos nesvarstė valdyba, nors tokia funkcija jai nustatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme¹⁸.

Bendrovės 2018–2022 m. strateginiu veiklos planu siekiama didinti veiklos efektyvumą – nustatyti strateginiai tikslai, uždaviniai bei priemonės jiems įgyvendinti. Strateginiai tikslai apima ir finansinius tikslus. Nustatyti konkretūs priemonių įgyvendinimo vertinimo rodikliai, reikalingos lėšos, finansavimo šaltiniai bei įgyvendinimo terminai.

Bendrovės veikla rezultatyvi – 2018 m. siekta visų 2018–2022 m. strateginiame veiklos plane nustatytų tikslų įgyvendinimo. Įvykdytos priemonės, kurių įgyvendinimo terminas 2018 m.

Metiniai planai

Valdyba kasmet nustato metinius veiklos rodiklius ir jų siektinas reikšmes. Įgyvendinti visi Bendrovei 2018 m. nustatyti¹⁹ veiklos rodikliai:

- pajamų gauta 499,1 tūkst. Eur daugiau nei sąnaudų, t. y. jų santykis 1,06 (nustatytas rodiklis – santykis daugiau už 1);
- klientų per metus padaugėjo 288, t. y. padaugėjo 0,57 proc. (nustatytas rodiklis – daugiau arba lygu 0,4 proc.);

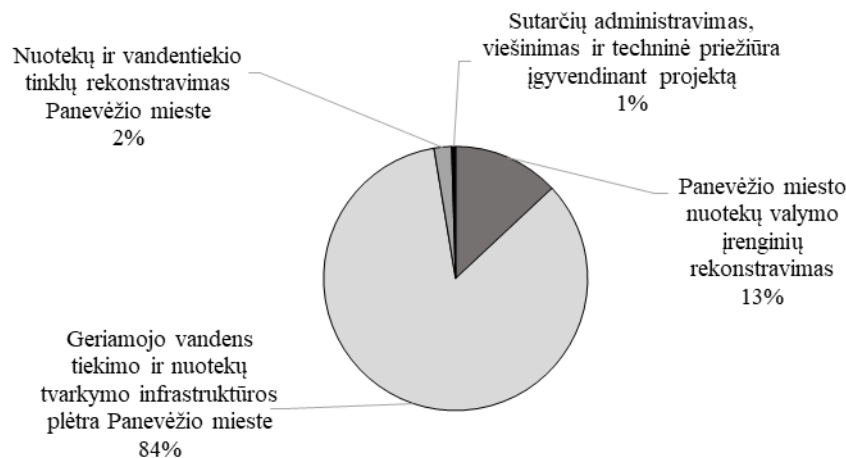
¹⁶ Valdybos 2018-05-14 posėdžio protokolas Nr. 12.

¹⁷ Stebėtojų tarybos 2019-03-26 posėdžio protokolas Nr. 6.

¹⁸ ABĮ 34 str. 8 d.

¹⁹ 2018-05-14 valdybos posėdžio protokolas Nr. 12.

- pritraukti papildomi finansavimo šaltiniai ir rengti investiciniai projektai už 2443 tūkst. Eur (nustatytas rodiklis – daugiau arba lygu 2400 tūkst. Eur) (žr. 3 pav.);

3 pav. 2018 m. vykdyti projektai ir jiems panaudotų lėšų pasiskirstymas, proc.

Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

- Bendrovės kokybės, aplinkos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos bei energijos naudojimo sistemos atitinka ISO (International Organization for Standardization) standartus (Bendrovė turi sertifikatus) (nustatytas rodiklis – 4 sertifikavimo auditai);

- per 2018 m. nebuvo neatitikimų dėl kokybės ir gamtosauginių reikalavimų vykdymo (nustatytas rodiklis – mažiau arba lygu 5).

Valdyba Bendrovei tiek 2017, tiek ir 2018 m. nustatė 5 vienodus veiklos rodiklius: 4 rodiklių siektinos reikšmės vienodos, 1 rodiklio siektina reikšmė 2018 m. nustatyta ambicingai ją padidinus – nustatyta papildomų finansavimo šaltinio pritraukimo ir investicinių projektų rengimo rodiklio reikšmė 6 kartus didesnė nei 2017 m.

Palyginus 2017 ir 2018 m. nustatytų veiklos rodiklių įgyvendinimą:

- 2018 m. buvo mažesnis pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų santykis (2017 m. santykis –1,13, 2018 m. – 1,06);

- tiek 2017, tiek ir 2018 m. buvo labai panašus klientų skaičius augimas bei Bendrovės kokybės, aplinkos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos bei energijos naudojimo sistemos atitiko ISO standartus (Bendrovė turi sertifikatus);

- 2018 m. 5,3 karto daugiau pritraukta investicijų projektų vykdymui;

- 2018 m. nebuvo neatitikimų dėl kokybės ir gamtosauginių reikalavimų vykdymo, 2017 m. buvo 3 neatitikimai.

Bendrovei nustatyti 2018 m. veiklos vertinimo rodikliai susieti su Bendrovės strateginiais tikslais.

Vertinome, ar 2018 m. veikla buvo rezultatyvesnė nei 2017 m., palyginome Bendrovės veiklą (žr. 4 pav.).

Geresni 2018 m. Bendrovės veiklos rodikliai lyginant juos su 2017 m.:

- parduota geriamojo vandens ir surinkta nuotekų 6 proc. daugiau;
- vandens netektys tinkluose sumažėjo 1 proc.;
- dumblo sutvarkyta 13 proc. daugiau;
- vartotojų sudariusių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutartis 1 proc. daugiau;
- eksploatuojamų vandentiekio ir nuotekų tinklų ilgis 2 proc. didesnis;
- vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo 2 proc.;
- avarijų ar gedimų skaičius vandentiekio ar nuotekų tinkluose sumažėjo 9 proc.;
- patikrinus daugiabučių namų butuose ir individualiuose namuose įrengtų geriamojo vandens apskaitos prietaisų rodmenis nustatytas nedeklaruoto suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis 24 proc. mažesnis;
- elektronine klientų savitarnos svetaine „Mano vanduo“ naudojosi 22 proc. daugiau klientų;
- 88 proc. daugiau klientams svarbios informacijos pateikta trumpųjų žinučių paslaugos sistema (SMS);
- Bendrovės skola kredito įstaigoms sumažėjo 22 proc.;
- Bendrovėje pravesta 22 proc. daugiau pažintinių ekskursijų.

Vienodi Bendrovės veiklos rodikliai 2017 ir 2018 m.:

- pūdant dumblą pūdytuvuose pagaminta biodujų 976 Nm³;
- vienas namų ūkis Bendrovei vidutiniškai už paslaugas per metus sumokėjo 66 Eur.

Blogesni 2018 m. Bendrovės veiklos rodikliai lyginant juos su 2017 m.:

- kogeneracinėje jėgainėje deginant biodujas pagaminta 5 proc. mažiau elektros ir šiluminės energijos;
- veiklos rezultatas – grynasis pelnas sumažėjo 22,5 proc.

4 pav. Bendrovės veiklos 2017–2018 m. palyginimas
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Iš lygintų Bendrovės veiklos rodiklių dauguma jų yra geresni 2018 nei 2017 m. – daugiau parduota geriamojo vandens, surinkta nuotekų, sutvarkyta dumblo, sumažėjo avarijų ar gedimų skaičius vandentiekio ar nuotekų tinkluose, po patikrinimų nustatytas mažesnis nedeklaruoto suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis, daugiau žmonių naudojos elektronine klientų savitarnos svetaine, daugiau klientams svarbios informacijos pateikta trumposiomis žinutėmis, daugiau pravesta pažintinių ekskursijų, sumažėjo skola kredito įstaigoms ir kt.

Bendrovė įgyvendino visus 2018 m. nustatytus veiklos rodiklius. Veikla 2018 m. buvo rezultatyvesnė nei 2017 m. – dauguma Bendrovės veiklos rodiklių yra geresni. 2018 m. 22,5 proc. sumažėjo Bendrovės grynasis pelnas.

1.3. Teikiamų paslaugų kainos patvirtintos laikantis teisės aktais nustatytos tvarkos ir yra mažesnės už panašių įmonių teikiamų paslaugų kainas

Nustatyti kainas ir tarifus už savivaldybės valdomų įmonių teikiamas atlygintinas paslaugas *inter alia* šalto ir karšto vandens kainas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija²⁰, ribojama įstatymų reikalavimų. Tai reiškia, kad savivaldybės tarybos tvirtinamos kainos turi būti nustatytos pagal galiojančių įstatymų reikalavimus²¹.

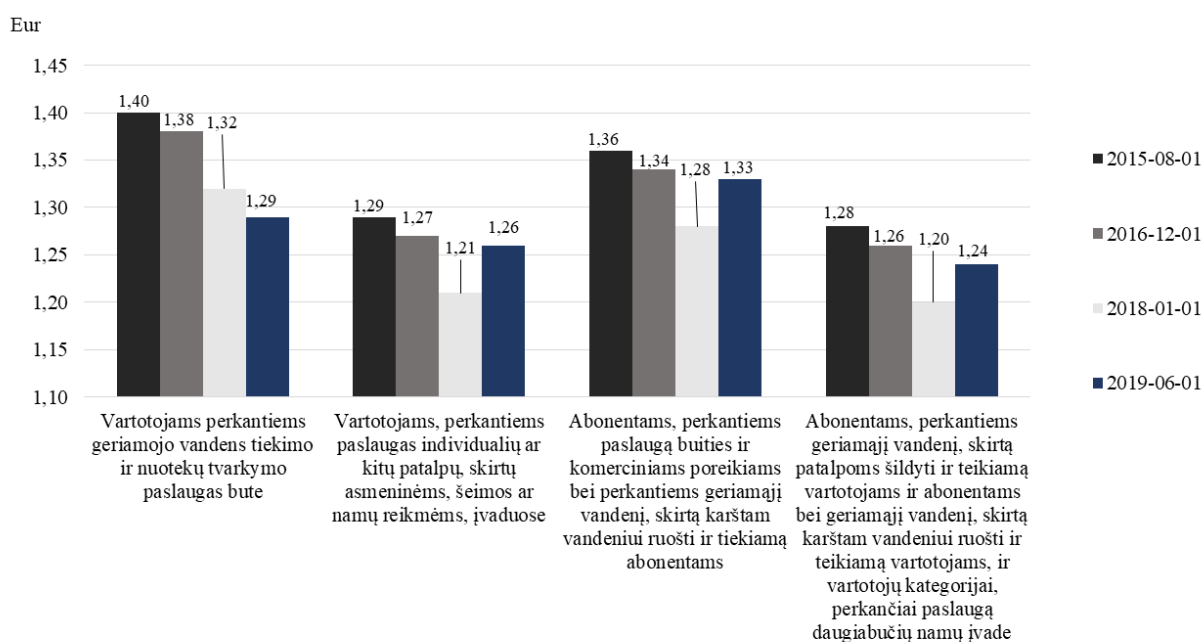
²⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 16 str. 2 d. 37 p., Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 6 p.

²¹ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais):

- tarybos paskiria viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus ir paveda viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą (10 str. 3 p.);

Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vadovaudamiesi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika²² (toliau – Kainų nustatymo metodika), parengia ir, suderinę su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, teikia savivaldybės tarybai tvirtinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą²³. Savivaldybių tarybų nustatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos perskaičiuojamos kiekvienais metais ir galioja 12 mėnesių nuo šių kainų įsigaliojimo dienos.

2019 m. balandžio mėn. Savivaldybės taryba patvirtino²⁴ Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugų bazines kainas, suderintas su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija²⁵. Šios kainos Bendrovės teikiamų paslaugų vartotojams bus taikomos nuo 2019-06-01. Bazinių kainų pokytis 2015–2019 metais pateiktas 5 ir 6 paveiksluose.

5 pav. Bendrovės Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų (be PVM) palyginimas, Eur/m³

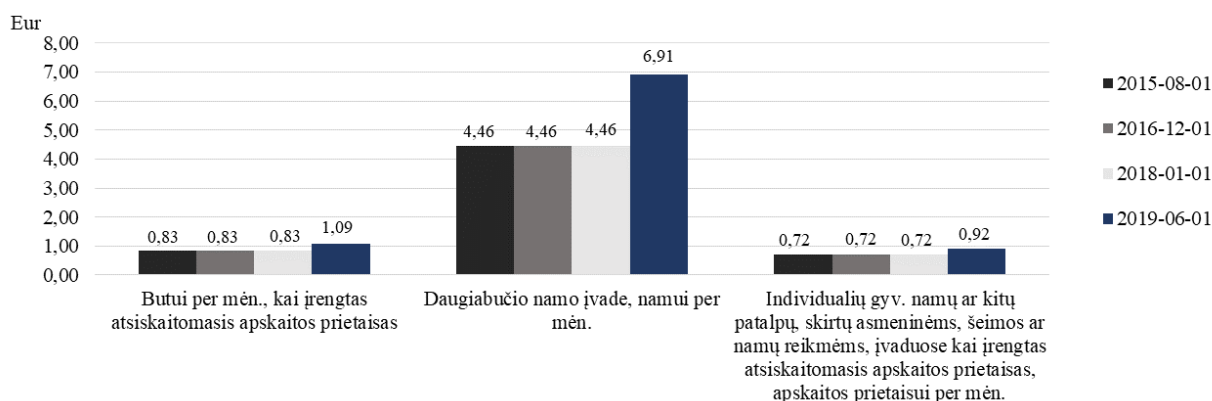
- tarybos, vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, nustato geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų teikiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kainas (10 str. 6 p.).

²² Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2006-12-21 nutarimas Nr. O3-92 (su vėlesniais pakeitimais).

²³ Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, 2006-07-13 Nr. X-764 (su vėlesniais pakeitimais), 9 str. 1 d. 3 p., 34 str. 9, 12 d.

²⁴ Savivaldybės tarybos 2019-04-12 sprendimas Nr. 1-118.

²⁵ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2019-03-27 nutarimas Nr. O3E-88.

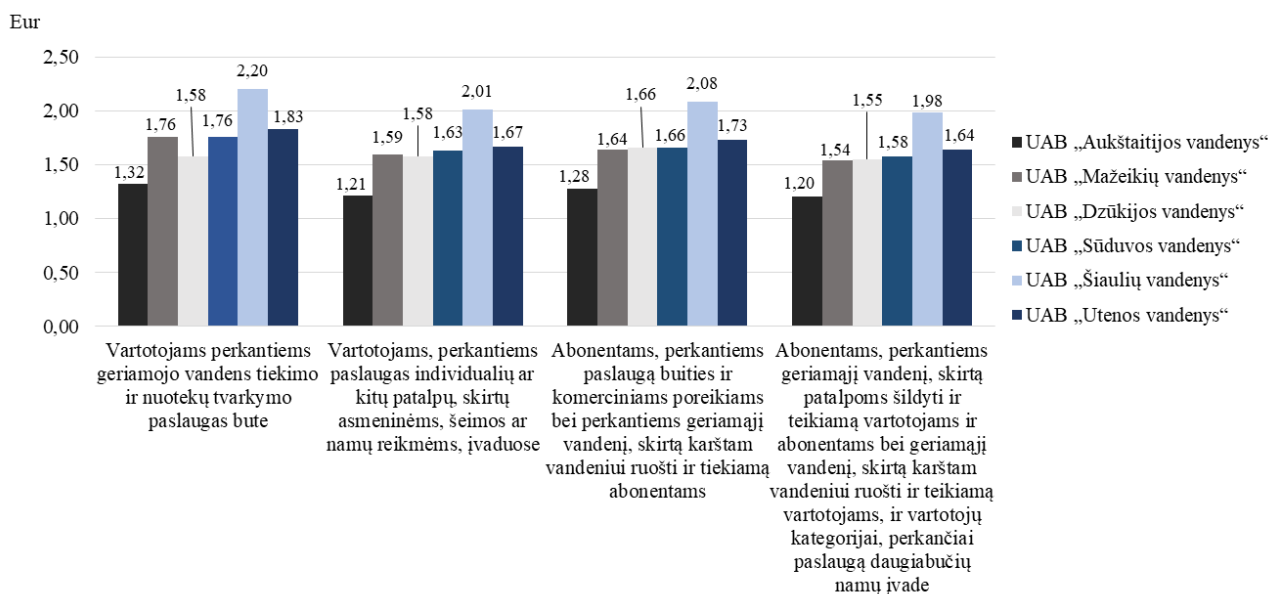

6 pav. Bendrovės Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos kainų (be PVM) vartotojams palyginimas, Eur

Bendrovės teikiamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugų kainos nuo 2019-06-01 didėja, išskyrus vartotojams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas bute.

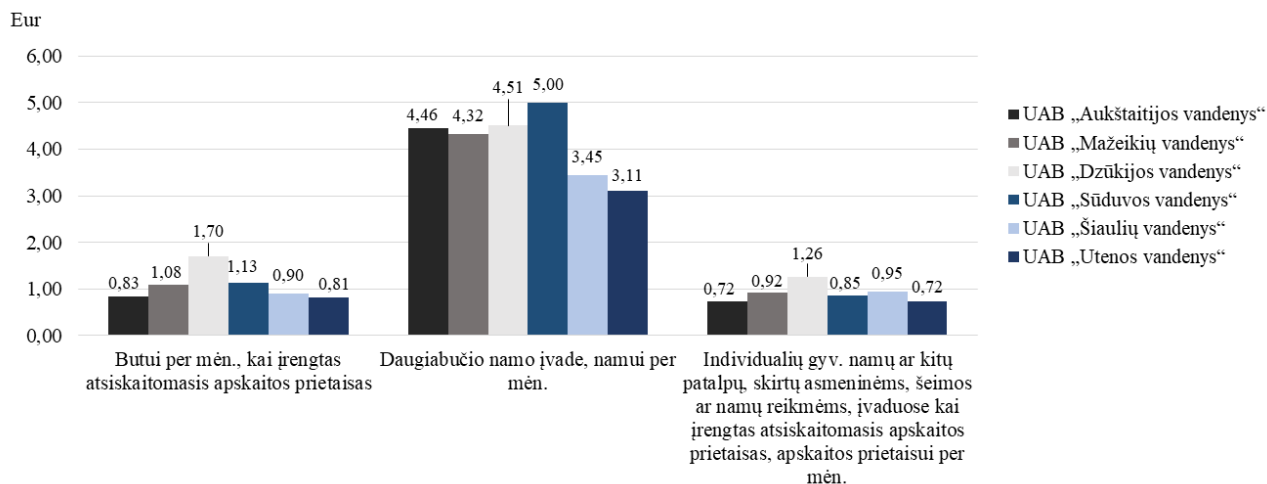
Daugiabučių gyventojai, kurie apskaitos prietaisą turi bute, už vandenį mokės 2,3 proc. mažiau – 1,29 Eur/m³ (su PVM – 1,56 Eur/m³). Aptarnavimo kaina (abonentinis mokestis) pabrangės 31,3 proc. – 1,09 Eur (su PVM – 1,32 Eur). Individualių namų gyventojai už vandenį mokės 4,1 proc. daugiau – 1,26 Eur/m³ (1,52 Eur/m³ su PVM), aptarnavimo kaina (abonentinis mokestis) pabrangės 27,8 proc. – 0,92 Eur (su PVM – 1,11 Eur). Aptarnavimo kaina daugiabučio namo įvade, namui per mėn. pabrangės 54,9 proc. – 6,91 Eur (su PVM – 8,36 Eur).

Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, veikiantys Lietuvos Respublikos teritorijoje (46 įmonės), pagal ataskaitinio laikotarpio teikiamų geriamojo vandens tiekimo paslaugų pardavimo kiekius suskirstyti į penkias grupes²⁶. Bendrovė priskirta antrai geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupei (žr. 2 priedą). Šiai grupei priskirtų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų teikiamų paslaugų bazinių kainų (2019-04-01 duomenimis) palyginimas pateiktas 7 ir 8 paveiksluose.

7 pav. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų (be PVM) palyginimas, Eur/m³

²⁶ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014-12-19 nutarimas Nr. O3-943, 5 p.

8 pav. Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos kainų (be PVM) vartotojams palyginimas, Eur

Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos bazinės kainos lyginant su tos pačios geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupės teikiamų paslaugų kainomis kitose savivaldybėse, daugeliu atvejų yra mažesnės.

Bendrovės teikiamų paslaugų kainos patvirtintos laikantis teisės aktų nustatytos tvarkos. Teikiamų paslaugų kainos, lyginant su tos pačios geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupės teikiamų paslaugų kainomis kitose savivaldybėse, daugeliu atvejų yra mažesnės. Nuo 2019-06-01 kainos didėja, išskyrus vartotojams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas bute.

2. Bendrovė yra finansiškai stabili, tačiau veiklos efektyvumas mažėja

2.1. Bendrovės pelnas kasmet mažėja

Analizuojamu laikotarpiu – 2015–2018 m., Bendrovės veikla buvo pelninga (žr. lentelę).

2015–2018 m. Bendrovės finansinių rodiklių palyginimas, Eur

<i>Straipsnis</i>	<i>2015 m.</i>	<i>2016 m.</i>	<i>2017 m.</i>	<i>2018 m.</i>
Pajamos	9 056 499	8 608 160	8 676 405	8 983 712
Sąnaudos	7 427 590	7 542 636	7 723 359	8 343 668
Pelnas prieš apmokestinimą	1 628 909	1 065 524	953 046	640 044
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 411 740	892 894	833 762	646 440

Šaltinis – Bendrovės duomenys

Išanalizavus Bendrovės pajamas ir sąnaudas nustatyta, kad 2018 m. lyginant su 2017 m. pajamos padidėjo 3,5 proc., sąnaudos – 8,0 proc. Sąnaudos daugiausia padidėjo:

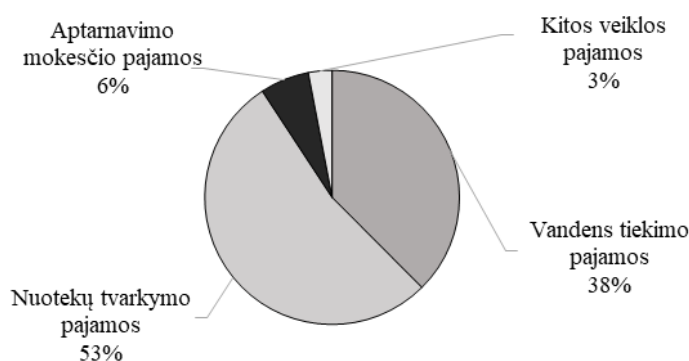
- darbo užmokesčio 229,4 tūkst. Eur;
- atostoginių kaupimų ir pensijų kaupimo išmokų 45,9 tūkst. Eur;
- sąskaitų pateikimo 7,3 tūkst. Eur;
- ilgalaikio turto ir atsargų vertės sumažėjimo 17,2 tūkst. Eur.

Be to, priskaičiuotos 380,0 tūkst. Eur atidėjinių (nuostolių teisminėse bylose) sąnaudos.

Dėl avarijų, filtrų praplovimo bei vandens nugeležinimo Bendrovė kasmet patiria iki 20 proc. iš gręžinių išgauto vandens netekčių (2017 m. patirta 18,4 proc., 2018 m. – 17,7 proc.). Dėl to labiausiai susidėvėję vamzdiniai yra atnaujinami. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros tvarkymo darbus finansuoja Bendrovė, išlaidos įskaičiuotos į vandens kainą.

2018 m. įvykdžius aukciono procedūras buvo parduotos Bendrovės veikloje nebenaudojamos 2 transporto priemonės²⁷ bei nekilnojamas turtas²⁸. Turtas parduotas skaidriai, gauta 53,9 tūkst. Eur pajamų.

Bendrovės 2018 m. pajamų ir sąnaudų struktūra pateikta 9 ir 10 paveiksluose.

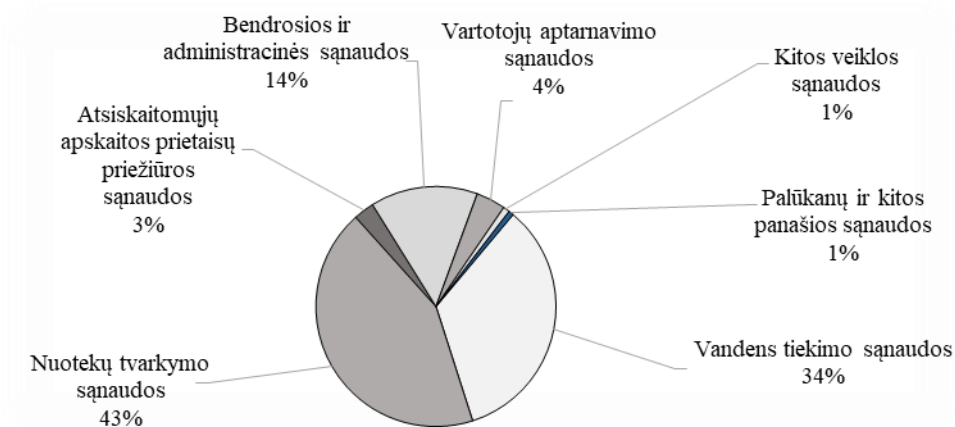

9 pav. 2018 m. Bendrovės pajamų struktūra

Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

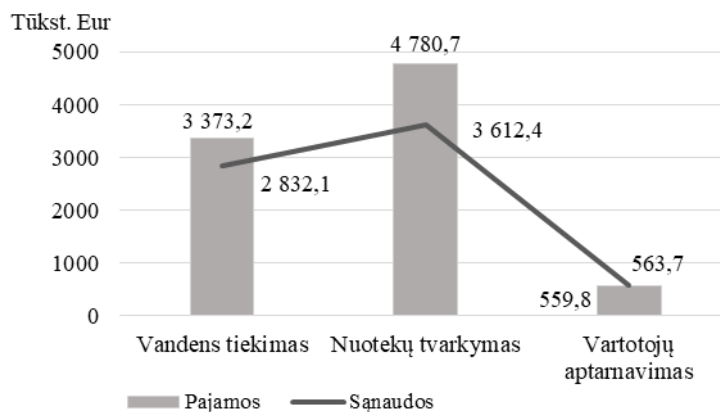
²⁷ Peugeot Boxer (2004 m.) ir Citroen Berlingo (2005 m.).

²⁸ Stalių dirbtuvės, ūkinis pastatas, kiemo statiniai, esantys adresu Savitiškio g. 6B, Panevėžyje; Pastatas-kamera, kiemo aikštelė, esantys adresu Pajuostės pl. 27A, Panevėžyje.

10 pav. 2018 m. Bendrovės sąnaudų struktūra
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Pajamų ir sąnaudų analizė rodo, kad 2018 m. didžiausias pelnas iš nuotekų tvarkymo (žr. 11 pav.).

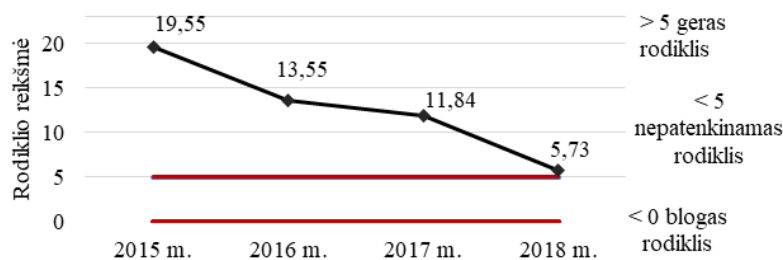
11 pav. 2018 m. Bendrovės pardavimo ir paslaugų pajamos ir sąnaudos
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2018 m. lyginant su 2017 m. pajamos padidėjo 3,5 proc., sąnaudos – 8,0 proc. Daugiausia didėjo darbo užmokesčio, atostoginių kaupimų ir pensijų kaupimo išmokų, ilgalaikio turto ir atsargų vertės sumažėjimo, sąskaitų pateikimo sąnaudos. 2018 m. priskaičiuotos 380,0 tūkst. Eur atidėjinių (nuostolių teisminėse bylose) sąnaudos.

2.2. Efektyvumo rodikliai kasmet mažėja, tačiau Bendrovė mokumo problemų neturi

Bendrovės veiklos efektyvumą parodo pelningumo rodikliai.

Vadovų sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės teikiamų paslaugų veiklos rodo veiklos pelningumo rodiklis. Rodiklis virš 5 – geras, mažiau 5 – nepatenkinamas, mažiau 0 – blogas. Bendrovės veiklos pelningumas 2015–2018 m. blogėjo, 2018 m. lyginant su 2017 m. rodiklio reikšmė sumažėjo 2 kartus, tačiau dar vertinamas gerai. Bendrovės 2015–2018 m. veiklos pelningumo rodiklio dinamika pateikta 12 paveiksle.

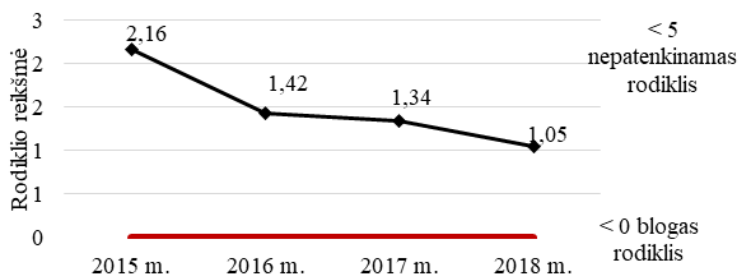

12 pav. Bendrovės 2015–2018 m. veiklos pelningumo rodiklio dinamika

Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Turto panaudojimo efektyvumas

Turto pelningumo rodiklis rodo, ar turtas naudojamas efektyviai. Rodiklis virš 15 – geras, virš 5 – patenkinamas, mažiau 5 – nepatenkinamas, mažiau 0 – blogas. Bendrovės turto pelningumo rodiklis 2015–2018 m. laikotarpiu mažėjo (žr. 13 pav.). Kiekvienas Bendrovės turto euras 2018 m. „atnešė“ tik vieną centą grynojo pelno. Taip yra todėl, kad Bendrovė yra didelio gamybinio kapitalo įmonė – 2018-12-31 Bendrovės turimo turto vertė yra 61,8 mln. Eur, vien tik ilgalaikis turtas sudaro 59,1 mln. Eur. Tokio didelio gamybinio kapitalo bazės reikalaujančiai veiklai reikalingos didelės investicijos gamybinio kapitalo atnaujinimui. Šio rodiklio mažėjimo tendencija rodo gamybinio kapitalo atnaujinimo sunkumus ateityje.

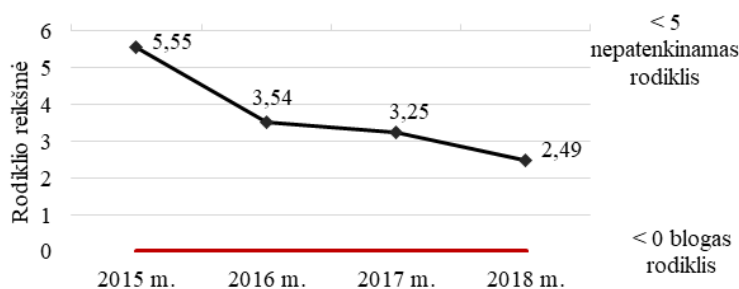
13 pav. Bendrovės 2015–2018 m. turto pelningumo rodiklio dinamika

Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Ilgalaikis turtas turi būti įgyjamas iš nuosavų lėšų arba naudojant ilgalaikio finansavimo šaltinius. Auksinės balanso taisyklės koeficientas (iki 1 – geras) parodo, kokia dalimi ilgalaikis turtas finansuojamas pastoviu kapitalu – nuosavomis lėšomis ir ilgalaikiais įsipareigojimais. Šis Bendrovės rodiklis (2018 m. – 0,98) parodo, kad ilgalaikis turtas yra įsigyjamas naudojant ilgalaikio finansavimo šaltinius.

Nuosavo kapitalo efektyvumas

Nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis rodo, koks pelnas uždirbamas lyginant su nuosavu kapitalu ir padeda spręsti, ar efektyvi Bendrovės kapitalo struktūra, ar efektyviai panaudojamos savininkų lėšos. Rodiklis virš 15 – geras, virš 5 – patenkinamas, mažiau 5 – nepatenkinamas, mažiau 0 – blogas. Bendrovės nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis 2015–2018 m. laikotarpiu mažėjo (žr. 14 pav.). 2018 m. grynojo pelno forma grįžo 2,49 proc. investuotų savininkų lėšų, t. y. kiekvienas Bendrovės nuosavo kapitalo euras „atnešė“ du centus grynojo pelno. Taip yra todėl, kad Bendrovės nuosavas kapitalas lyginant su uždirbamu pelnu yra labai didelis (nuosavas kapitalas – 25,9 mln. Eur, grynasis pelnas – 0,6 mln. Eur), vien tik įstatinį kapitalą sudaro 23,2 mln. Eur. Savivaldybė nėra nustačiusi siektinos kapitalo grąžos.

14 pav. Bendrovės 2015–2018 m. nuosavo kapitalo pelningumo rodiklio dinamika

Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Investicijų grąža dividendais

Dividendai – akcininkui paskirta pelno dalis, proporcinga jam nuosavybės teise priklausančių įmonės akcijų nominaliajai vertei²⁹. Kiek investuotojas per metus gauna ar gautų grąžos (procentais) dividendų forma iš savo investicijos į akcijas parodo dividendų pajamingumo rodiklis. Dividendinis pajamingumas skaičiuojamas kaip dividendų akcijai ir akcijos kainos santykis. Teoriškai, dividendų pajamingumas normaliomis rinkos sąlygomis turėtų būti apie 5–10 proc.

Į Savivaldybės biudžetą gali būti mokami dividendai. Savivaldybei priklauso 94,97 proc. dividendų, priklausomai nuo dividendams skiriamos pelno dalies. Savivaldybė Bendrovei nėra nustačiusi siektino dividendų pajamingumo rodiklio. Iš Bendrovės paskirstytino pelno dividendams skirstant 2015 m. pelną paskirta 1096,0 tūkst. Eur, t. y. 77,63 proc. viso gauto paskirstytino 2015 m. pelno (Savivaldybei tenkanti dalis – 1040,9 tūkst. Eur), 2016 m. – 396,6 tūkst. Eur, t. y. 44,42 proc. viso gauto paskirstytino 2016 m. pelno (Savivaldybei tenkanti dalis – 376,7 tūkst. Eur), 2017 m. – 380,0 tūkst. Eur, t. y. 45,58 proc. viso gauto paskirstytino 2017 m. pelno (Savivaldybei tenkanti dalis – 360,9 tūkst. Eur), 2018 m. – 453,8 tūkst. Eur, t. y. 70,19 proc. viso gauto paskirstytino 2018 m. pelno (Savivaldybei tenkanti dalis – 430,9 tūkst. Eur). Investicijų grąža dividendais ir finansinė nauda Savivaldybei: 2015 m. – 4,73 proc.; 2016 m. – 1,71 proc.; 2017 m. – 1,64 proc.; 2018 m. – 1,96 proc.

Bendrovės finansinis stabilumas

Bendrovės finansinio stabilumo rodiklių analizė rodo, kad Bendrovė mokumo problemų neturi, gali laiku atsiskaityti už savo įsipareigojimus ir finansų srityje yra saugi:

- įsiskolinimo koeficientas normalus apie 0,5, Bendrovės 2018 m. – 0,5;
- bendrasis mokumo koeficientas geras virš 2,0, Bendrovės 2018 m. – 8,7;
- absoliutaus likvidumo koeficientas turėtų būti didesnis kaip 0,2, Bendrovės 2018 m. – 0,8;
- skolos-nuosavybės rodiklio reikšmė, kai turi investicijų, turėtų būti iki 2,0, Bendrovės 2018 m. – 0,11, rodo, kad Bendrovė mokumo atžvilgiu yra saugi.

Bendrovė vykdo veiklą, kuri rinkos sąlygomis konkurencijos neturi – yra viešoji vandens tiekėja, kuri tiekia būtinus pirkėjų poreikius patenkinti skirtą prekę, o pirkėjas priverstas mokėti nustatytą kainą, todėl finansiniu požiūriu yra pakankamai saugi. Iš Bendrovės veiklos yra uždirbamas nedidelis pelnas, tačiau pelningumo didinimo klausimas yra labai jautrus. Vandens vartojimas bei Bendrovės paslaugų pirkimas yra neišvengiamas – vartotojai turi mokėti nustatytą kainą. Bendrovės gaunamos pajamos turi padengti būtinašias sąnaudas. Turi būti siekiama kuo didesnio pelningumo mažinant sąnaudas, o ne didinant pajamas.

2015–2018 m. Bendrovės veikla buvo pelninga, tačiau visi pelningumo rodikliai mažėjo. Veiklos pelningumas vertinamas gerai. Turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodiklių vertės yra nepatenkinamos – jų dydžius sąlygoja didelės Bendrovės nuosavo kapitalo bei turto vertės lyginant

²⁹ ABĮ 60 str. 1, 2 d.

su grynuoju pelnu. Investicijų grąža dividendais ir finansinė nauda Savivaldybei iš Bendrovės veiklos nėra didelė

Bendrovės ilgalaikis turtas yra įsigytas naudojant ilgalaikio finansavimo šaltinius. Mokumo problemų Bendrovė neturi – mokumo ir likvidumo rodiklių analizė rodo efektyvų piniginių lėšų panaudojimą, finansų ir pinigų srautų valdymą.

3. Tinkami valdymo procesai

3.1. Užtikrinta valdymo ir priežiūros organų veikla

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo ir Bendrovės įstatų nuostatomis, sudaryti Bendrovės valdymo ir priežiūros organai – išrinkti stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, jų pirmininkai, paskirtas Bendrovės vadovas. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas vykdė jiems ABĮ ir Bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas.

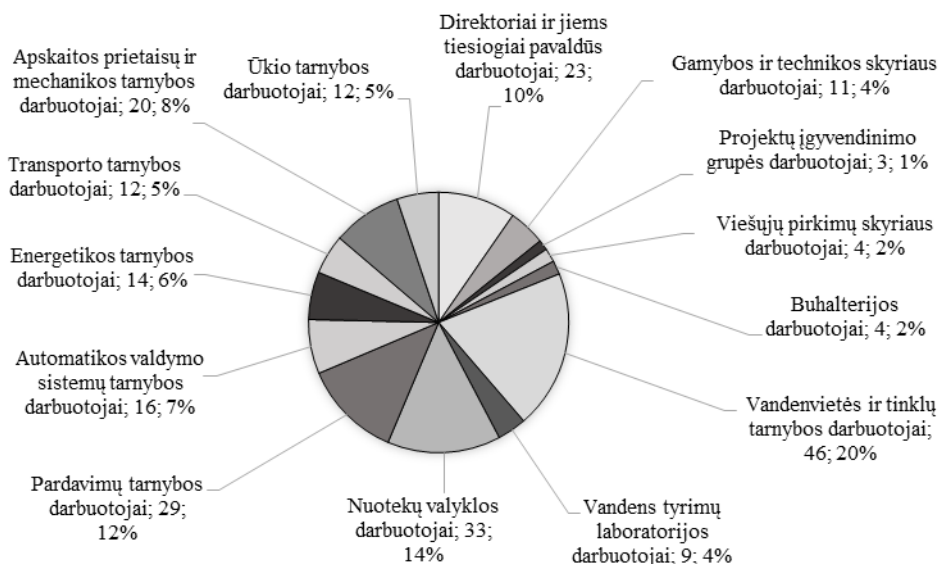
Valdyba nebuvo patvirtinusi Bendrovės pareigybių sąrašo, generalinio direktoriaus pareiginių nuostatų³⁰ – neatitikimai ištaisyti audito metu³¹.

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas vykdė jiems Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas.

3.2. Tinkamas personalo valdymas

Personalo dokumentai sudaryti tinkamai – su darbuotojais sudarytos darbo sutartys, jose sutartos būtinosios darbo sąlygos, įrašyti visi pakeitimai, pareiginiuose nuostatuose apibrėžta darbo funkcija ir darbuotojai su šia informacija pasirašytinai supažindinti, darbuotojų pareigybės atitinka Bendrovės valdybos patvirtintas pareigybes. Su dalimi darbuotojų nebuvo sutarta darbo laiko norma – neatitikimai ištaisyti audito metu.

Bendrovės veiklai užtikrinti be direktorių ir jiems tiesiogiai pavaldžių darbuotojų veikia trylika padalinių (žr. 15 pav.). Bendrovėje 2018 m. pabaigoje dirbo 236 darbuotojai.

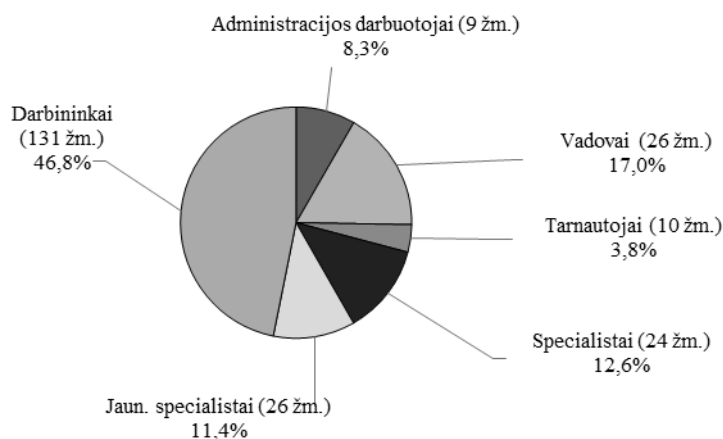

15 pav. 2018 m. vidutinis darbuotojų pasiskirstymas pagal padalinius, skaičiais, procentais
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

³⁰ ABĮ 34 str. 1 d. 4 p., 2 d. ir Bendrovės įstatų 9 str. 2 d.

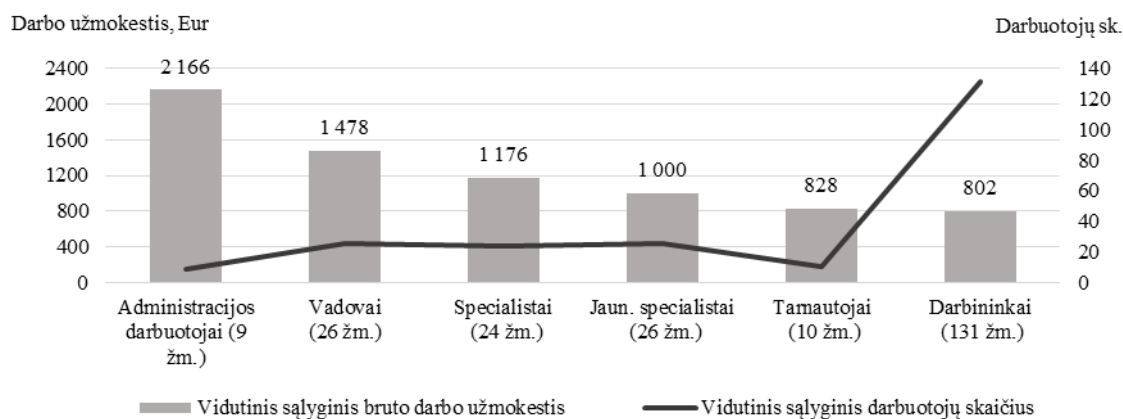
³¹ Valdybos posėdžio 2019-03-22 protokololas Nr. 20.

Darbuotojų skaičius per 10 m. sumažėjo 35 darbuotojais, vidutinis sąlyginis³² metinis darbuotojų skaičius 2018 m. – 226. Darbuotojams mokamas sutartinis mėnesinis darbo užmokestis ir laikinis darbo užmokestis. Darbo užmokesčio sąnaudos su darbdavio įmokomis socialiniam draudimui 2018 m. sudarė 43,1 proc. visų sąnaudų. Darbo užmokesčio sąnaudų ir vidutinio sąlyginio darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal pareigybes pateiktas 16 paveiksle.

16 pav. 2018 m. darbo užmokesčio sąnaudų pasiskirstymas pagal pareigybes, proc.
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Administracijos darbuotojų ir vadovų³³ (sąlyginis žm. skaičius 35 – t. y. 15,2 proc. darbuotojų) darbo užmokestis 2018 m. sudarė 25,3 proc. darbo užmokesčio fondo, kitų 84,8 proc. darbuotojų – 74,7 proc. (žr. 17 pav.).

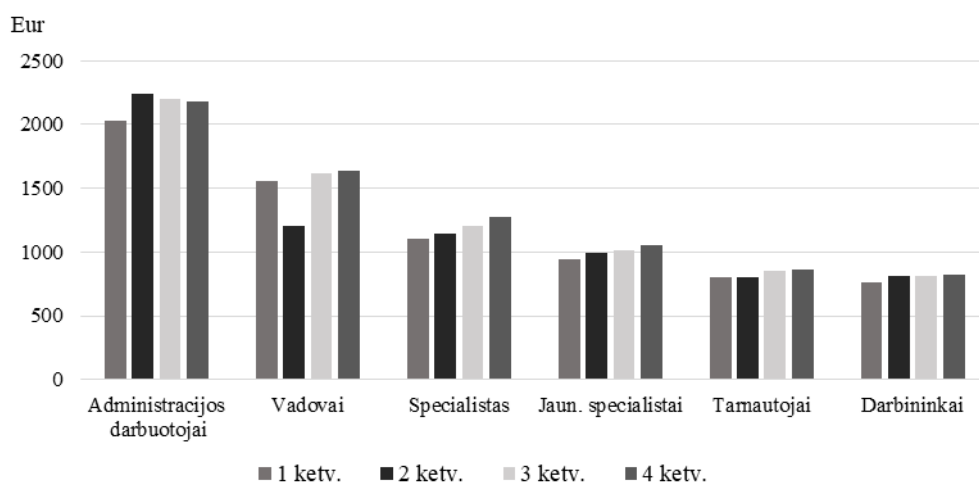

17 pav. 2018 m. darbo užmokesčio dydžio pasiskirstymas pagal pareigybes, Eur
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2018 m. vidutinio bruto darbo užmokesčio analizė kas ketvirtį rodo, kad darbo užmokestis diferencijuojamas pagal darbuotojų pareigybes (žr. 18 pav.).

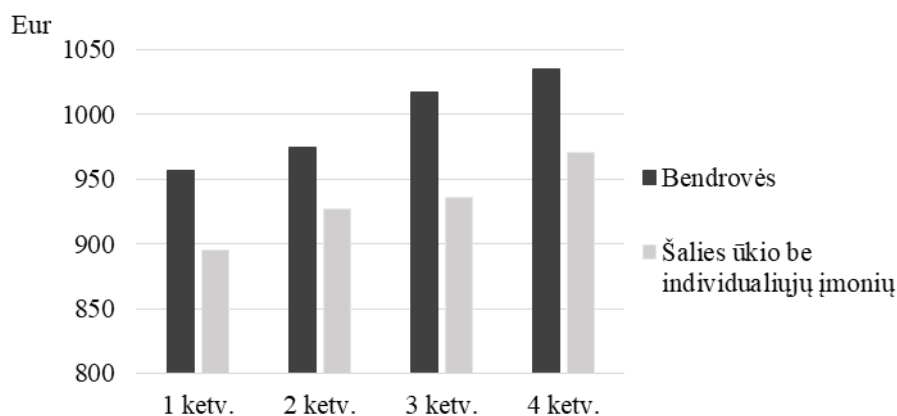
³² Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius – tai vidutinio visą darbo laiką dirbančių darbuotojų ir ne visą darbo laiką dirbančių darbuotojų, perskaičiuotų į dirbančius visą darbo laiką, skaičiaus suma.

³³ Administracijos darbuotojai – 3 direktoriai, vyr. finansininkas ir generaliniam direktoriui tiesiogiai pavaldūs darbuotojai. Vadovai – padalinių vadovai ir juos vaduojantys.

18 pav. 2018 m. vidutinis sąlyginis bruto darbo užmokestis pagal pareigybes kas ketvirtį, Eur
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Audito metu Bendrovės kiekvieną ketvirtį priskaičiuotą vidutinį sąlyginį bruto³⁴ darbo užmokestį palyginus su statistiniais šalies³⁵ duomenimis, nustatyta, kad 2018 m. Bendrovėje vidutinis statistinis darbo užmokestis 2018 m. skirtingais ketvirčiais buvo didesnis nuo 4,9 iki 8,0 proc. nei šalies vidutinis statistinis bruto darbo užmokestis be individualių įmonių (žr. 19 pav.).

19 pav. 2018 m. Bendrovės vidutinio darbo užmokesčio palyginimas su šalies, Eur
Šaltinis – Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Bendrovėje 2018 m. vyravo 8,0 proc. didesnis darbo užmokestis nei vidutinis statistinis šalies³⁶ darbo užmokestis.

Personalo dokumentai sutvarkyti tinkamai.

Bendrovės darbuotojų pareigybės atitinka valdybos patvirtintas pareigybes.

Bendrovės darbo užmokesčio sąnaudos su darbdavio įmokomis socialiniam draudimui 2018 m. sudarė 43,1 proc. visų sąnaudų.

Bendrovėje 2018 m. vyravo 8,0 proc. didesnis darbo užmokestis nei vidutinis statistinis šalies darbo užmokestis.

³⁴ Bruto darbo užmokestis – darbo užmokestis neatskaičius darbuotojo mokesčių.

³⁵ Interaktyvu 2019-03-20: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?theme=all#/>.

³⁶ Šalies duomenys išankstiniai – interaktyvu 2019-03-20: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?theme=all#/>.

3.3. Tobulintinos inventorizacijos, viešųjų pirkimų procedūros

Inventorizacija

Viena svarbiausių bet kurios įmonės vidaus kontrolės priemonių, siekiant užtikrinti apskaitos duomenų teisingumą ir užkirsti kelią turto grobstymui, yra turto inventorizacija. Be to, apskaitos duomenys turi būti pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis³⁷. Vyriausybės patvirtintos Inventorizacijos taisyklės³⁸ reglamentuoja ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų inventorizaciją.

Bendrovės ilgalaikis turtas naudojamas Bendrovės veikloje, apskaita vedama tinkamai – įsigytas ilgalaikis turtas apskaitytas, nurašytas vadovaujantis teisės aktais, turtui teisingai skaičiuojamas nusidėvėjimas / amortizacija.

Bendrovės ilgalaikis turtas ir atsargos inventorizuojami vadovaujantis Inventorizacijos taisyklių nuostatomis, išskyrus tai, kad ilgalaikio turto nebaigtos statybos, panauda gauto ir išnuomoto ilgalaikio turto inventorizacija atlikta nesivadovaujant visomis Inventorizacijos taisyklių nuostatomis:

- nenurodyti visi privalomi inventorizacijos aprašo rekvizitai (17.5, 18.2, 18.3, 56 p.);
- naudojamo pagal panaudos sutartis ilgalaikio materialiojo turto inventorizavimo aprašai nesudaryti atskirai pagal kiekvieną savininką, nesurašyti trys arba daugiau inventorizavimo aprašų egzemplioriai (25, 55 p.);
- remiantis inventorizavimo aprašais, faktiniai inventorizuotų objektų likučiai nesutikrinami su buhalterinės apskaitos duomenimis pagal jų būklę inventorizacijos pradžios dieną (58 p.).

Pavyzdžiui:

- *Ilgalaikio turto nebaigtos statybos inventorizacijos aktas;*
- *Iš trečiųjų asmenų gauto panaudai turto inventorizacijos aprašas;*
- *Tretiesiems asmenims išnuomoto turto inventorizacijos aprašas.*

Bendrovėje inventorizuojamas ne visas trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai (7, 46, 48 p.), nėra užtikrinama viso trumpalaikio turto ir įsipareigojimų kontrolė.

Pavyzdžiui:

Neinventorizuotas trumpalaikis turtas: Sąskaitos banke – 1216790,8 Eur (DK271). Perlo paslaugos 22751,4 Eur (DK272001).

Bendrovėje gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacija atliekama nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių 18.3, 48–50 p. nuostatomis.

Pavyzdžiui

Nesudaryti inventorizacijai įforminti inventorizavimo aprašai (50 p.):

- *nėra inventorizavimo aprašo privalomų rekvizitų – inventorizacijos atlikimo pradžios ir pabaigos datų (18.3 p.);*
- *nėra suderinimų aktų duomenų sutikrinimo su apskaitoje užregistruotais gautinų ir mokėtinų sumų likučiais (48 p.);*
- *nenurodyta gautinos arba mokėtinios suma atsiradimo data, tarpusavio suderinimo data (49 p.).*

Surašyti tik inventorizacijos darbo komisijos posėdžio protokolai, kuriais nuspręsta patvirtinti mokėtinų ir gautinų sumų likučius pagal apskaitos žiniaraščius, tačiau žiniaraščiai yra apskaitos, o ne inventorizacijos dokumentai.

Inventorizavimo aprašai vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis nesudaryti:

- *darbo komisijos 2019-02-14 posėdžio protokolo 9 p. nurodyta: „Atostoginių kaupinių inventorizacija atlikta 2019 m. sausio 17 d. Atskiras aktas nebuvo surašytas“ (suma 222194,4 Eur);*
- *darbo komisijos 2019-02-14 posėdžio protokolo 13 p. nurodyta: „Sukauptų sąnaudų inventorizacija atlikta 2019 m. sausio 17 d. Atskiras aktas nebuvo surašytas“ (suma 13760,7 Eur).*

Ilgalaikis turtas naudojamas Bendrovės veikloje, apskaitomas tinkamai. Ilgalaikis turtas ir atsargos inventorizuojami, tačiau ilgalaikio turto inventorizacija turi trūkumų ir neužtikrinama viso trumpalaikio turto ir įsipareigojimų inventorizacija:

³⁷ Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas, 2015-05-14 Nr. XII-1696 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 8 d.

³⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais).

- nėra inventorizuojamas visas trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai,
- dalies gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacija atliekama formaliai, nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių nuostatomis.

Viešieji pirkimai

Viešųjų pirkimų principų – lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo – laikymasis padeda nusipirkti tai, kas reikalinga, geriausiomis sąlygomis. Siekėme nustatyti, ar prekių, paslaugų ir darbų pirkimai Bendrovėje vykdyti laikantis viešųjų pirkimų principų, vertinome Bendrovės prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą.

Viešųjų pirkimų organizavimas bei viešųjų pirkimų vidaus kontrolė dokumentuota. Bendrovei buvo pateiktos žodinės rekomendacijos dėl Viešųjų pirkimų komisijos reglamento patikslinimo. Audito metu klaidos ištaisytos.

Vertinome Bendrovės prekių ir darbų viešuosius pirkimus:

- krovininio automobilio su hidrauliniu konteinerių keltuvu (sutarties vertė – 161,5 tūkst. Eur);
- šalto vandens skaitiklių keitimo paslaugos (maksimali sutarties vertė – 28,7 tūkst. Eur);
- nuotekų ir vandentiekio tinklų rekonstravimo Panevėžio mieste darbų (sutarties vertė – 3266,8 tūkst. Eur).

Lėšos prekėms, paslaugoms ir darbams pirkti panaudotos ekonomiškai, įsigyta tai, kas reikalinga.

Nesilaikant skaidrumo principo ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo reikalavimo³⁹ laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, šių sutarčių pakeitimus ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pirkimo sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal jas pradžios Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, tiekėjų pasiūlymai nebuvo skelbiami.

Audito metu Bendrovei buvo pateikta rekomendacija žodžiu: skelbti laimėjusių tiekėjų pasiūlymus. Bendrovė reagavo ir pradėjo skelbti pasiūlymus.

Reikšmingų neatitikimų Bendrovei vykdant viešuosius pirkimus nenustatėme – lėšos prekėms, paslaugoms ir darbams pirkti panaudotos ekonomiškai, įsigyta tai, kas reikalinga. Audito metu pateikus pastabas, Bendrovė atnaujino Viešųjų pirkimų komisijos reglamentą, pradėjo skelbti tiekėjų pasiūlymus.

³⁹ Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 2017-05-02 Nr. XIII-328 (su vėlesniais pakeitimais), 94 str. 9 d.

REKOMENDACIJOS ĮGYVENDINIMO PLANAS

<i>Rekomendacija</i>	<i>Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija</i>	<i>Veiksmas / Priemonės / Komentarai*</i>	<i>Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Siekiant užtikrinti apskaitos duomenų teisingumą, inventorizuoti visą turtą ir įsipareigojimus.	UAB „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“	Inventorizacija bus atliekama vadovaujantis teises aktų nuostatomis, įvertinant audito metu pateiktas pastabas.	Nuolat 2020-03-01
<p>* priemonės ir terminus rekomendacijai įgyvendinti pateikė UAB „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“</p> <p>Atstovas, atsakingas už Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijos įgyvendinimą plane nustatytu terminu – Generalinis direktorius Saulius Venckus.</p>			

Savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė

Audito grupės vadovė
vyr. patarėja

Lina Kraujelienė

vyr. patarėja

Irma Masiliūnienė

vyr. specialistė

Simona Karalevičienė

PRIEDAI

Uždarnosios akcinės bendrovės
„AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veiklos
audito ataskaitos
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti UAB „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veiklą efektyvumo, ekonomiškumo ir rezultatyvumo aspektais.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar pasirinkti geriausiai tinkantys ir mažiausiai kainuojantys išteklių nustatytiems tikslams įgyvendinti, ar įsigyti tinkamos rūšies ir kokybės išteklių geriausiomis sąlygomis;
- ar pasiektas geriausias santykis tarp sukurtų produktų (paslaugų), rezultatų ir tam panaudotų išteklių, ar:
 - bendrovės veikla efektyvi ir pelninga;
 - bendrovė moki ir gali atsiskaityti už savo trumpalaikius įsipareigojimus;
 - bendrovės finansinė būklė stabili ir užtikrinamas veiklos tęstinumas;
- ar bendrovės veikla atitinka galiojančius teisės aktus, ar pasiekti užsibrėžti tikslai ir numatyti rezultatai.

Audituojamas subjektas – UAB „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“.

Audituojamas laikotarpis – 2018 m., pokyčių ir palyginimų analizei naudoti 2019 m. ir ankstesnių 2015–2017 m. duomenys.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴⁰, Tarptautinius audito standartus.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

<i>Audito ataskaitos skyrius</i>	<i>Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai</i>	<i>Tikslai</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Bendrovės veikla rezultatyvi – įgyvendinami strateginiai bei metiniai veiklos tikslai.	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome Bendrovės: <ul style="list-style-type: none"> - planinius dokumentus; - metinius pranešimus; - visuotinio dalininkų susirinkimo, valdybos ir stebėtojų tarybos posėdžių protokolus; - generalinio direktoriaus įsakymus; - įstatus; - teikiamų paslaugų kainų nustatymą reglamentuojančius teisės aktus; - kitus dokumentus ir teisės aktus. 	Patikrinti, ar sudaryta Bendrovės veiklos strategija, jei taip, ar nustatytos ir įgyvendinamos Bendrovės veiklos strategijoje užsibrėžtiems tikslams pasiekti numatytos priemonės, nustatyti, ar Bendrovės veiklos strategija siekiama didinti Bendrovės veiklos efektyvumą. Įvertinti valdybos Bendrovei nustatytų veiklos rodiklių 2018 m. įgyvendinimą, ar valdyba Bendrovei kasmet nustato ambicingesnius veiklos rodiklius, ar 2018 m. pasiekti geresni veiklos rezultatai lyginant 2017 ir 2018 m. nustatytus rodiklius, ar nustatyti metiniai veiklos rodikliai siejasi su strateginiais tikslais. Palyginti Bendrovės veiklą 2017–2018 m. laikotarpiu.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

Audito ataskaitos skyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslai
1	2	3
	<p><u>Palyginamoji analizė</u> Analizavome planų, nustatytų rodiklių įgyvendinimą. Lyginome atitinkamų laikotarpių ir atitinkamų tiekėjų teikiamų paslaugų kainas, vandens suvartojimą.</p> <p><u>Skaičiavimas</u> Lėšų panaudojimo, nustatytų rodiklių reikšmių apskaičiavimas. 2017 ir 2018 m. Bendrovės veiklos rodiklių pokyčių apskaičiavimas.</p> <p><u>Pokalbiai</u> su Bendrovės generaliniu direktoriumi, ekonomikos direktoriumi.</p>	<p>Nustatyti, ar vykdomi planai. Palyginti 2018 m. Bendrovei nustatytų rodiklių siektinas reikšmes su pasiektomis. Palyginti Bendrovės veiklą 2017–2018 m. laikotarpiu. Nustatyti, ar vykdoma geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkytojo funkcija, ar tinkamai nustatytos kainos. Nustatyti Bendrovės teikiamų paslaugų kainų ir vandens suvartojimo pokyčius. Palyginti teikiamų paslaugų kainas su kitais tiekėjais.</p> <p>Apskaičiuoti lėšų panaudojimą Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui. Apskaičiuoti Bendrovei nustatytų veiklos rodiklių pasiektas reikšmes. 2017 ir 2018 m. Bendrovės veiklos rodiklių pokyčių įvertinimas.</p> <p>Susipažinti su Bendrovės vykdoma veikla, aptarti nustatytų veiklos rodiklių ir strateginių tikslų įgyvendinimą.</p>
<p>2. Bendrovė yra finansiškai stabili, tačiau veiklos efektyvumas mažėja</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Analizavome Bendrovės: - finansines ataskaitas, apskaitos duomenis; - valdybos posėdžių protokolus; - generalinio direktoriaus įsakymus; - darbuotojų darbo sutartis, pareiginius nuostatus.</p> <p>Nagrinėjome Bendrovės pirminius apskaitos dokumentus.</p> <p><u>Skaičiavimas ir duomenų analizė</u> Iš finansinių ataskaitų duomenų skaičiavome Bendrovės finansinius santykinius rodiklius ir vertinome pagal normatyvinius finansinių santykinųjų rodiklių standartus. Analizavome: - gaunamas pajamas ir patiriamas sąnaudas; - darbo užmokesčio ir darbo laiko apskaitos žiniaraščius.</p> <p><u>Palyginamoji analizė</u> Lyginome Bendrovės einamųjų finansinių rezultatų duomenis su ankstesnių metų duomenimis.</p> <p><u>Pokalbiai</u> su Bendrovės Generaliniu direktoriumi, vyr. finansininke (buhaltere), ekonomikos direktore, buhalterijos darbuotojais.</p>	<p>Surinkti auditui reikalingus įrodymus, įvertinti priimamų sprendimų ekonominį efektyvumą ir pagrįstumą bei finansinę padėtį ir veiklos tendencijas, analizuojant Bendrovės pajamas ir sąnaudas. Nustatyti ar sudarytos darbo sutartys su darbuotojais ar jose susitarta dėl būtinųjų darbo sutarties sąlygų, ar sutarta darbo laiko norma, ar darbo sutartyse sutartas paskutinis vadovo nustatytas atlyginimas, ar paruošti pareiginiai nuostatai (ar darbo (veiklos) aprašai), ar darbuotojai pasirašytinai su jais supažindinti, ar Bendrovės darbuotojų pareigybės atitinka valdybos patvirtintas pareigybes.</p> <p>Atlikti finansinių santykinųjų rodiklių skaičiavimus ir analizę, įvertinti ar: - Bendrovės vadovybė geba pelningai naudoti patikėtas lėšas ir uždirbti pelną iš pagrindinės Bendrovės veiklos, efektyviai naudoti visą turtą ir savininkų investicijas; - Bendrovė moki ir finansiškai stabili.</p> <p>Atlikti: - pajamų ir sąnaudų analizę ir nustatyti pagrindinius pajamų šaltinius, įvertinti didžiausias patiriamas sąnaudas; - darbo laiko, darbo užmokesčio analizę.</p> <p>Įvertinti Bendrovės veiklos tendencijas bei priimamų sprendimų ekonominį efektyvumą – palyginti 2015–2018 m. Bendrovės finansinės būklės pokyčių tendencijas.</p> <p>Susipažinti su Bendrovės vykdoma veikla. Aptarti nustatytus neatitikimus ir jų sprendimo būdus.</p>
<p>3. Tinkami valdymo procesai</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome Bendrovės: - visuotinio dalininkų susirinkimo, valdybos ir stebėtojų tarybos posėdžių protokolus; - generalinio direktoriaus įsakymus; - įstatus; - atlyginimo žiniaraščius;</p>	<p>Nustatyti ar: - Bendrovės valdymo organai vykdo jiems Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas; - Bendrovės vadovams darbo užmokestis nustatytas tinkamai;</p>

<i>Audito ataskaitos skyrius</i>	<i>Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai</i>	<i>Tikslai</i>
1	2	3
	<ul style="list-style-type: none"> - ilgalaikio turto dokumentus; - inventORIZACIJOS dokumentus; - viešųjų pirkimų dokumentus; - kitus dokumentus ir teisės aktus. 	<ul style="list-style-type: none"> - turtas apskaitomas, inventorizuojamas, nurašomas vadovaujantis teisės aktais, pagal teisės aktų nuostatas nustatyti nusidėvėjimo / amortizacijos normatyvai; - atliekama inventORIZACIJA, inventORIZACIJOS rezultatai sutikrinti su apskaitos duomenimis, neatitikimai atspindėti apskaitoje; - tinkamai organizavo ir vykdė viešuosius pirkimus.
	<p><u>Skaičiavimas</u> Skaičiavome darbo sutartyse nustatytų mėnesinės algos pastovių ir kintamų dydžius. Skaičiavome darbo užmokestį, darbuotojų skaičių. Nagrinėjome Bendrovės dokumentus, susijusius su ilgalaikiu turtu. Patikrinome ilgalaikį turtą natūroje.</p>	<p>Nustatyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vadovujančių darbuotojų darbo užmokesčio nustatymo tinkamumą; - vidutinį darbo užmokestį, vidutinį sąlyginį ir sąrašinį darbuotojų skaičių; - ar teisingai skaičiuojamas nusidėvėjimas / amortizacija; - ar ilgalaikis turtas naudojamas Bendrovės veikloje.
	<p><u>Pokalbiai</u> su Bendrovės generaliniu direktoriumi, ekonomikos direktoriumi, vyr. finansininke (buhaltere), buhalterėmis, kitais darbuotojais.</p>	<p>Nustatyti ar Bendrovės organai vykdo jiems nustatytas funkcijas. Išsiaiškinti, ar nėra problemų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turto valdymo ir kontrolės srityje, - viešųjų pirkimų stebėsenos ir kontrolės srityje.
	<p><u>Palyginamoji analizė</u> Lyginome Bendrovės:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inventORIZACIJOS duomenis su apskaitos duomenimis, finansinėmis ataskaitomis; - darbo užmokestį su vidutiniu statistiniu darbo užmokesčiu šalyje; - 2018–2019 m. atrinktus viešųjų pirkimų dokumentus. 	<p>Patikrinti, ar visas Bendrovės apskaitoje esantis turtas ir visi įsipareigojimai inventorizuojami. Išsiaiškinti Bendrovės darbuotojų darbo užmokesčio lygį lyginant su šalies rodikliais. Nustatyti, ar ekonomiškai naudojamos lėšos prekėms, paslaugoms ir darbams įsigyti, ar įsigyta tai, kas reikalinga, įvertinti pirkimo-pardavimo sutarčių sudarymą ir vykdymą.</p>

Uždarnosios akcinės bendrovės
 „AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veiklos
 audito ataskaitos
 2 priedas

Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupės

Grupė	Įmonės pavadinimas
I grupė (paslaugų pardavimai nuo 7501 tūkst. m ³ per metus)	UAB „Vilniaus vandenys“, UAB „Kauno vandenys“, AB „Klaipėdos vanduo“
II grupė (paslaugų pardavimai nuo 1501 iki 7500 tūkst. m ³ per metus)	UAB „Aukštaitijos vandenys“ , UAB „Dzūkijos vandenys“, UAB „Sūduvos vandenys“, UAB „Šiaulių vandenys“, UAB „Utenos vandenys“, UAB „Mažeikių vandenys“
III grupė (paslaugų pardavimai nuo 901 iki 1500 tūkst. m ³ per metus)	UAB „Druskininkų vandenys“, UAB „Jonavos vandenys“, UAB „Giraitės vandenys“, UAB „Kėdainių vandenys“, UAB „Palangos vandenys“, UAB „Pasvalio vandenys“, UAB „Plungės vandenys“, UAB „Rokiškio vandenys“, UAB „Šilutės vandenys“, UAB „Tauragės vandenys“, UAB „Telšių vandenys“, UAB „Ukmergės vandenys“
IV grupė (paslaugų pardavimai nuo 501 iki 900 tūkst. m ³ per metus)	UAB „Jurbarko vandenys“, UAB „Kaišiadorių vandenys“, UAB „Kretingos vandenys“, UAB „Radviliškio vandenys“, UAB „Raseinių vandenys“, UAB „Šakių vandenys“, UAB „Trakų vandenys“, UAB „Varėnos vandenys“, UAB „Vilkaviškio vandenys“
V grupė (paslaugų pardavimai nuo 201 iki 500 tūkst. m ³ per metus)	UAB „Anykščių vandenys“, UAB „Akmenės vandenys“, UAB „Birštono vandentiekis“, UAB „Biržų vandenys“, UAB „Ignalinos vanduo“, UAB „Joniškio vandenys“, UAB „Kelmės vanduo“, UAB „Kupiškio vandenys“, UAB „Kursėnų vandenys“, UAB „Molėtų vanduo“, UAB „Pakruojo vandentiekis“, UAB „Prienu vandenys“, UAB „Šilalės vandenys“, UAB „Širvintų vandenys“, UAB „Skuodo vandenys“, UAB „Zarasų vandenys“
Skaičiuojant 2017 m. lyginamuosius geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos rodiklius nebuvo vertinami UAB „Neringos vanduo“ ir UAB „Lazdijų vanduo“ rodikliai, nes šių įmonių geriamojo vandens pardavimai buvo mažesni nei 201 tūkst. m ³ ir todėl jos nėra priskiriamos nei vienai geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupei.	

Interaktyvu 2019-04-05: <https://www.regula.lt/Puslapiai/naujienos/2018-metai/2018-birzelis/2018-06-28/komisija-skelbia-2017-m-geriamojo-vandens-tiekejy-ir-nuoteku-tvarkytoju-lyginamuosius-veiklos-rodiklius.aspx>

Uždarnosios akcinės bendrovės
„AUKŠTAITIJOS VANDENYS“ veiklos
audito ataskaitos
3 priedas

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų palyginimas

UAB „Aukštaitijos vandenys“ teikiamų paslaugų kainų pokyčio ir kainų su tai pačiai grupei priskirtų bendrovių teikiamų paslaugų kainomis (be PVM) palyginimas*, Eur

Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) suderintos bazinės ir perskaičiuotos bazinės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, Eur/m ³ (be PVM)								
vadovaujantis 2014-12-19 nutarimu Nr. O3-942 patvirtinta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika						vadovaujantis 2011-07-08 nutarimu Nr. O3-174 patvirtinta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika		
Įmonės pavadinimas	UAB „Aukštaitijos vandenys“	UAB „Mažeikių vandenys“	UAB „Dzūkijos vandenys“	UAB „Sūduvos vandenys“				
Komisijos nutarimas	2019-03-27 Nr. O3E-88	Perskaičiuotos bazinės kainos			2017-11-16 Nr. O3E-498	UAB „Šiaulių vandenys“	UAB „Utenos vandenys“	
		2017-11-10 Nr. O3E-482	2018-11-08 Nr. O3E-369	2017-12-21 Nr. O3E-604				
Paslaugų kainos taikomos nuo	2019-06-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-04-01	2018-02-01			
1	2	3	4	5	6	7		
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina, m³	vartotojams perkantiems paslaugą bute	1,29	1,32	1,76	1,58	1,76	2,20	1,83
	vartotojams, perkantiems paslaugą individualių ar kitų patalpų, skirtų asmeninėms, šeimos ar namų reikmėms, įvaduose (<i>daugiabučiams</i>)	1,26	1,21	1,59	1,58	1,63	2,01	1,67
	abonentams, perkantiems paslaugą buities ir komerciniams poreikiams bei perkantiems geriamąjį vandenį, skirtą karštam vandeniui ruošti ir tiekiamą abonentams (<i>įmonėms</i>)	1,33	1,28	1,64	1,66	1,66	2,08	1,73
	abonentams, perkantiems geriamąjį vandenį, skirtą patalpoms šildyti ir teikiamą vartotojams ir abonentams bei geriamąjį vandenį, skirtą karštam vandeniui ruošti ir teikiamą vartotojams, ir vartotojų kategorijai, perkančiai paslaugą daugiabučių namų įvade (<i>įmonėms</i>)	1,24	1,20	1,54	1,55	1,58	1,98	1,64

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) suderintos bazinės ir perskaičiuotos bazinės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, Eur/m ³ (be PVM)									
vadovaujantis 2014-12-19 nutarimu Nr. O3-942 patvirtinta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika							vadovaujantis 2011-07-08 nutarimu Nr. O3-174 patvirtinta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika		
Įmonės pavadinimas			UAB „Aukštaitijos vandenys“	UAB „Mažeikių vandenys“	UAB „Dzūkijos vandenys“	UAB „Sūduvos vandenys“			
Komisijos nutarimas			2019-03-27 Nr. O3E-88	Perskaičiuotos bazinės kainos		2017-11-16 Nr. O3E-498	UAB „Šiaulių vandenys“	UAB „Utenos vandenys“	
Paslaugų kainos taikomos nuo			2019-06-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-04-01	2018-02-01		
1			2		3	4	5	6	7
Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos kaina vartotojams	butui per mėn., kai	<i>įrengtas atsiskaito masis apskaitos prietaisas</i>	1,09	0,83	1,08	1,70	1,13	0,90	0,81
	daugiabučio namo įvade, namui per mėn.		6,91	4,46	4,32	4,51	5,00	3,45	3,11
	individualių namų įvade ar kitų patalpų, skirtų asmeninėms, šeimos ar namų reikmėms, įvaduose	<i>įrengtas atsiskaito masis apskaitos prietaisas, apskaitos prietaisui per mėn.</i>	0,92	0,72	0,92	1,26	0,85	0,95	0,72
Vidutinė atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos kaina abonentams, apskaitos prietaisui per mėn.			3,39	2,47	4,32	4,12	4,79	1,86	4,66

*2019-04-01 duomenimis